**BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS**
**KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Birštono savivaldybės Merui
Birštono savivaldybės tarybai
Birštono savivaldybės administracijos Direktoriui

# AUDITO IŠVADA DĖL BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO IR TURTO NAUDOJIMO

2017 m. liepos 14 d. Nr. 3-13
Birštonas

*Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio*

Mes atlikome Birštono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio" apibūdintų dalykų poveikį, Birštono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Birštono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupės 2016 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2016 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

*Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio*

1. Dėl nustatytų neatitikimų apskaitant Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių vietinės reikšmės kelius ir gatves, negalime patvirtinti, kad į turto grupę „Infrastruktūros ir kiti statiniai" įtraukti visi Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys vietinės reikšmės keliai ir gatvės, vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos duomenis palyginti su viešųjų registrų duomenimis ir kt. Vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita savivaldybėje nėra tiksli. Dėl to mes negalime patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną A.II.3 „Infrastruktūros ir kiti statiniai" eilutėje įtrauktų vietinės reikšmės kelių (gatvių) - 6.650,2 tūkst. Eur likutinės vertės ir D.I eilutėje „Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto" įtrauktų 2.607,7 tūkst. Eur; D.III eilutėje „Finansavimų sumos iš ES lėšų" įtrauktų 1.898,1 tūkst. Eur; D.IV eilutėje „Finansavimo sumos iš kitų šaltinių" įtrauktų 569,3 tūkst. Eur ir į sukauptą perviršį ar deficitą F.III eilutėje įtrauktų 1.575,1 tūkst. Eur sumų teisingumo (žr. audito ataskaita 3.4.1 p., 26-28 psl.);

2. Savivaldybėje nėra patvirtintas sąrašas parkų, skverų, jie nėra įteisinti, buhalterinėje apskaitoje kaip biologinis turtas neapskaityti. Savivaldybės vykdoma želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir apskaita neatitinka nustatytų Želdynų įstatymo nuostatų[1]. Remiantis nustatytais ir neištaisytais neatitikimais, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos B. dalies „Biologinio turtas" nulinio likučio teisingumo (žr. audito ataskaita 3.4.2 p., 28 psl.);

3. Įstaigos įvertindamos nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę nesivadovauja 12-ojo VSAFAS standarto nuostatų reikalavimais. Negalime patvirtinti konsoliduotos Finansinės būklės ataskaitos 2016 m. gruodžio 31 d. straipsnio A.II.4 Nekilnojamosios kultūros vertybės eilutės 553,02 tūkst. Eur sumos ir F.II.1 Tikrosios vertės rezervo 531,6 tūkst. Eur; D.I. „Finansavimo sumos" eilutėje įtrauktų finansavimo sumų iš valstybės biudžeto 5,33 tūkst. Eur ir į sukauptą

[1] Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnis.

perviršį (deficitą) F.III. eilutėje įtrauktą 16,09 tūkst. Eur sumų teisigumo (žr. audito ataskaita 3.4.3 p., 29 psl. );

4. Dėl Birštono Savivaldybės administracijoje neįvertintų ilgalaikio materialiojo turto statybos užbaigimo aktų ir turto nuvertėjimo požymių, negalime patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2016-12-31 duomenis straipsniuose: A.II.10 „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ eilutėje nurodyta suma yra teisinga 364,25 tūkst. Eur; D.I. „Finansavimo sumos“ eilutėje įtrauktų finansavimo sumų 132,77 tūkst. Eur teisingumo: iš valstybės biudžeto – 89,83 tūkst. Eur, iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų – 42,94 tūkst. Eur. ir į sukauptą perviršį ar deficitą F.III. eilutėje įtrauktų 231,48 tūkst. Eur sumų teisingumo (žr. audito ataskaita 3.4.4 p., 29-30 psl.);

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Lietuvos Respublikos savivaldybės kontrolės ir audito institucijos valstybės tarnautojų tarnybinės etikos kodeksą http://skontrole.lt/etikos-kodeksas ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

*Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio*

Mes atlikome Birštono savivaldybės 2016 metų kosoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, Birštono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

*Pagrindas pareikšti besąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio*

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Lietuvos Respublikos savivaldybės kontrolės ir audito institucijos valstybės tarnautojų tarnybinės etikos kodeksą http://skontrole.lt/etikos-kodeksas ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų besąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

*Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams*

Mes atlikome Birštono savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams 2016 metais auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams“ apibūdintų dalykų poveikį, Birštono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė 2016 metais savivaldybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

*Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams*

1. Savivaldybė neįgyvendino Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo[2] 11 straipsnio 5 dalies nuostatų,

[2] Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015 m. gruodžio 10 d. Nr. XII-2161

kuriomis savivaldybės įpareigotos sumažinti 2017 m. sausio 1 d. esantį įsiskolinimą (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti), kuris turi būti ne didesnis už 2016 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti)(žr. audito ataskaita 2.5 d., 18 psl.);

2. Biudžetinės įstaigos Birštono gimnazija, Birštono miesto tvarkymo tarnyba, pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo[3] 2 str. 6 d., 32 str. 3 d. nuostatas – nepanaudotus asignavimus ne grąžino į biužetą, bet panaudojo avansu apmokėdama ateinačių metų išlaidas (žr. audito ataskaita, 4 d., pastraipa „Dėl savivaldybės biužeto lėšų naudojimo", 31 psl.);

3. BĮ Birštono miesto tvarkymo tarnyba, neužtikrina, kad biudžeto asignavimai skirti darbuotojų darbo užmokesčiui mokėti, prekėms ir paslaugoms įsigyti, transporto priemonių išlaikymui panaudoti ekonomiškai, racionaliai, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. nuostatos, Birštono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo, asignavimų administravimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo[4] 55 p. nuostatos. Įstaigoje nėra vykdoma kontrolė dėl teikiamos paslaugos bagažo saugojimo spintelių nuomos mokesčio surinkimo, nėra užtikrinama kelionės lapų pildymo, kelionės lapuose pateiktų duomenų teisingumo ir kuro nurašymo kontrolė (žr. audito ataskaita, 4 d., pastraipa „Dėl savivaldybės biužeto lėšų naudojimo", 31-32 psl.);

4. Birštono savivaldybės vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje nuostatai[5], Renginių organizavimo Birštono savivaldybės viešose vietose tvarkos aprašas[6], vietinės rinkliavos už leidimo teikti paslaugas pramoginiais įrenginiais išdavimo nuostatai[7] neatitinka teisės aktų reikalavimams.

Savivaldybėje, atleidžiant nuo vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas Birštono savivaldybės viešosiose vietose, mokėjimo ne visada vadovaujamasi Birštono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. TS-215 patvirtintu tvarkos aprašo reikalavimais: neteisėtai pritaikytos lengvatos, leidimai išduodami neatsižvelgiant į tai ar sumokėtas vietinės rinkliavos dydis atitinka Birštono savivaldybės tarybos sprendimais patvirtintus vietinės rinkliavos dydžius. Birštono seniūnijos veiklos nuostatuose nėra numatyta funkcija išduoti leidimus prekiauti seniūnijos viešosiose vietose.

Išduodant leidimus organizuoti renginius Birštono savivaldybės viešosiose vietose neteisingai yra įforminama ar bus vykdoma lauko prekyba ar nebus. Neužtikrinama kontrolė.

Leidimai teikti paslaugas pramoginiais įrenginiais išduodami neatsižvelgiant į tai, koks vietinės rinkliavos dydis buvo sumokėtas. Išduodant leidimus nevykdoma kontrolė, kuri užtikrintų, kad sumokėtos rinkliavos dydis atitiktų Birštono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintus vietinės rinkliavos dydžius. Neužtikrinama vietinės rinkliavos už naudojimąsi Birštono kurorto viešąja infrastruktūra surinkimo kontrolė (žr. audito ataskaita 4 d., pastraipa „Dėl vietinių rinkliavų administravimo", 32-33 psl.);

5. Nustatyti Inventorizacijos taisyklių pažeidimai leidžia konstatuoti, kad Savivaldybės turtas, įsipareigojimai inventorizuojami formaliai, neatsakingai, inventorizavimo procesas neužtikrina turto, įsipareigojimų ir faktiškai rastų jų likučių palyginimo su buhalterinės apskaitos duomenimis (žr. audito ataskaita, 4 d., pastraipa „Dėl inventorizacijos atlikimo", 33-36 psl.);

6. Savivaldybėje ilgalaikiu materialiuoju turtu (garažais, patalpomis) naudojamasi neteisiškai, nėra sudarytos panaudos arba eksploatavimo sutartys dėl garažų naudojimosi su Birštono gimnazija, Birštono miesto tvarkymo tarnyba, Birštono parapija Caritu; dėl patalpų naudojimosi su VšĮ „Birštono būsto energijos taupymo agentūra" (žr. audito ataskaita 4 d., 35 psl.);

7. BĮ Birštono miesto tvarkymo tarnyba, vykdydama viešuosius pirkimus, neužtikrino, kad priimti sprendimai būtų pagrįsti dokumentais, kurie atitiktų Viešųjų pirkimų įstatymo ir Taisyklių reikalavimus ( žr. audito ataskaita, 4 d., pastraipa „Dėl viešųjų pirkimų", 36 psl).

---

[3] Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas,1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 ( su vėlesniais pakeitimais).
[4] Birštono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 30 d. sprendimas Nr. TS-61
[5] Birštono savivaldybės tarybos 2007 m. rugsėjo 24 d. sprendimas Nr. TS-146 (pakeitimas 2014-11-28 Nr. TS-177)
[6] Birštono savivaldybės tarybos 2009 m. spalio 30 d. sprendimas Nr. TS-197
[7] Birštono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimas Nr. TS-43

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Lietuvos Respublikos savivaldybės kontrolės ir audito institucijos valstybės tarnautojų tarnybinės etikos kodeksą http://skontrole.lt/etikos-kodeksas ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

*Vadovybės atsakomybė už konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams*

Birštono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, už savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina parengti finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos ir užtikrinti teisėtą lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ir naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Birštono savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei jiems perduotų savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

*Auditoriaus atsakomybė*

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Birštono savivaldybės 2016 metų konsoliduotosios finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas, disponuojamas jais teisėtai ir naudojamas įstatymų nustatytiems tikslams ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Birštono savivaldybės interneto tinklapyje adresu: http://birstonas.lt/savivaldybe/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba-2/.

Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Audito išvadą teikiame kartu su audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierė Janina Blekaitienė

Vyriausioji specialistė Danutė Levanauskaitė